

Dosarul nr. 2ra-557/22
2-19130545-01-2ra-18042022

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediu Central (jud. V. Carapirea)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. L. Caraianu, A. Mironov, S. Gubenco)

ÎNCHEIERE

13 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Simion Sandu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Simion Sandu
împotriva Societății cu Răspundere Limitată „TARNIN-AGRO” cu privire la
repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă:

La 08 august 2019, Simion Sandu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Societății cu Răspundere Limitată „TARNIN-AGRO”, (în continuare
SRL „TARNIN-AGRO”), solicitând încasarea prejudiciului material și moral cauzat
prin defrișarea ilegală a plantației multianuale, livada de copaci fructiferi, de mere,
aflată pe terenul cu număr cadastral xxxxx cu suprafața de 0,2008 ha, situat în
extravilanul sat. Ciucur Mingir, r-nul Cimișlia, ce-i aparține cu drept de proprietate
privată, după cum urmează: suma de 23739 de lei cu titlu de venit ratat și masa
lemnoasă, suma de 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor
de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 812,17 lei și cheltuielile de
asistență juridică în mărime de 3000 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în baza certificatului de
moștenitor testamentar eliberat la data de 15 august 2005 de către notarul Lilia
Burac, a primit în proprietate bunurile succesoriale care au aparținut lui Ivan Haruța,
inclusiv lotul de teren agricol plantat cu livadă de mere, număr cadastral xxxxx, cu
suprafața de 0,2008 ha, amplasat în extravilanul sat. Ciucur Mingir, r-nul Cimișlia.
În perioada anilor 2005-2019 a prelucrat personal acest teren.

În primăvara anului 2019 a fost apelat telefonic de către o persoană care s-a
prezentat drept reprezentantul SRL „TARNIN-AGRO”, care i-a propus să transmită
terenul în folosința întreprinderii în cauză, însă a refuzat propunerea.

În luna mai, anul 2019, reclamantul a constatat că, livada a fost total defrișată
fără consimțământul său. În legătură cu cazul dat, s-a adresat Primăriei și la data de
12 iulie 2019, comisia Primăriei Ciucur-Mingir s-a prezentat la fața locului și a
întocmit actul de constatare cu descrierea situației de fapt și de drept.

În data de 24 iulie 2019, în adresa SRL „TARNIN-AGRO”, a expediat o reclamație prin poștă, cu aviz de recepție, prin care a solicitat repararea prejudiciului material și moral în sumă totală de 43739 de lei. La data de 29 iulie 2019 scrisoarea i-a fost restituită de Oficiul Poștal cu mențiunea: „adresatul a refuzat să o primească”.

Reclamantul a afirmat că, prin acțiunile sale, SRL „TARNIN-AGRO” nu doar că l-a privat de posesiunea asupra bunului care îi aparține cu drept de proprietate, dar prin defrișarea ilegală a livezii de meri, i-a cauzat prejudiciu material și moral considerabil. Prejudiciul material se caracterizează prin defrișarea livezii, fiind cauzat un prejudiciu de lungă durată, caracterizat prin venitul ratat al roadei pentru următorii ani. Totodată, prejudiciul material constă din copacii defrișați, masa lemnoasă, ce, la fel, are o valoare materială.

Conform datelor Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, în anul 2018, în sectorul individual, pentru plantațiile multianuale, mere, roada medie anuală constituia 107 chintale/hectar, iar prețul pentru o tonă de mere era de 3689 de lei. La fel, există masa lemnoasă, copacii, însă nu a avut posibilitatea de a fi evaluată de un specialist.

Reclamantul a declarat că, prejudiciul moral este exprimat prin suferințele sufletești legate de distrugerea barbară a livezii și imposibilitatea de a-și realiza drepturile sale legitime de proprietar. De rând cu faptul că aduna roada, folosea acest teren pentru a pune stupii de albini ale rudelor. Vara cosea iarba din livadă, adunând furajere pentru animale. Nu doar că avea un venit suplimentar, dar primea și o plăcere sufletească. Astfel, a fost lipsit de toate, livada fiind distrusă, solul arat. Respectiv, a estimat prejudiciul moral la suma de 20000 lei.

Prin hotărârea din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Simion Sandu împotriva SRL „TARNIN-AGRO” cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată; s-a încasat de la Simion Sandu în beneficiul SRL „TARNIN-AGRO” cheltuielile de judecată suportate pentru asistența juridică, apreciate de instanță ca fiind reale, necesare și rezonabile, în sumă de 2000 de lei.

Prin decizia din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat s-a respins apelul declarat de Simion Sandu, reprezentat de avocatul Alexandru Găină și s-a menținut hotărârea din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central.

În consolidarea soluției, instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond corect a constatat că, deși, în speță, ar fi prezent un element al componenței delictului civil și anume cauzarea prejudiciului prin defrișarea plantației multianuale, reclamantul nu a prezentat probe care să confirme că acest prejudiciu într-adevăr a fost cauzat de către pârâtul SRL „TARNIN-AGRO”, or, actul de constatare din 12 iulie 2019, emis de către Primăria Ciucur Mingir, poate fi reținut în calitate de probă, ce atestă doar faptul defrișării plantației multianuale. Deci, în scopul probării survenirii prejudiciului anume urmare a acțiunilor SRL „TARNIN-AGRO”, apelantul nu a asigurat prezența materialului probatoriu din care s-ar fi confirmat cu certitudine că anume SRL „TARNIN-AGRO” se face vinovat de prejudiciului cauzat apelantului Sandu Simion.

De asemenea, instanța de apel a susținut ca fiind legală și poziția instanței de fond, potrivit căreia venitul ratat constituie lipsa obținerii unor foloase patrimoniale

pe care partea vătămată (creditorul) le-ar fi obținut, lipsa de sporire a patrimoniului, deși, acesta putea și trebuia să sporească, dacă nu ar fi fost săvârșită fapta ilicită.

Astfel, evaluarea despăgubirilor în calitate de venit ratat se va efectua în dependență de mai multe criterii și anume creditorul trebuie să dovedească posibilitatea obiectivă, reală și nu închisă, a obținerii unor venituri, luând în considerare conjunctura dintre cerere și ofertă pe piața de mărfuri și servicii, concurența, existența resurselor materiale și forței de muncă necesare realizării activității sale productive, comerciale. La calcularea mărimii venitului ratat important este stabilirea realității acelor venituri, care persoana prejudiciată presupunea că-l va obține în condițiile normale ale circuitului civil și anume acele condiții tipice de funcționare a pieței asupra cărora nu influențează circumstanțele imprevizibile sau împrejurările considerate ca forță majoră. Lipsa vreunei din condițiile enumerate ar avea ca rezultat o simplă coincidență în timp a pierderilor, dar nu ratarea unui venit prin vina debitorului. Sarcina probațiunii existenței, precum și mărimii venitului ratat revine reclamantului, care trebuie să demonstreze că ar fi putut și trebuit să obțină anumite venituri.

Așadar, din probele administrate, instanța de apel a conchis că, suma de 23739,00 lei, solicitată, nu reprezintă suma venitului ratat, ci este echivalentul prețurilor medii de vânzare a producției agricole. Or, pentru a putea încasa careva sume, reclamantul trebuie să aducă probe că în consecință activității sale, a comercializat anterior recolta de mere.

Instanța de apel a menționat și faptul că apelantul, atât în cadrul ședinței instanței de fond, cât și în ședința instanței de apel, nu a probat cuantumul masei lemnoase, în urma defrișării ilegale, respectiv probe concludente și pertinente în susținerea pretenției privind încasarea atât a prejudiciului material sub forma venitului ratat, cât și a masei lemnoase, apelantul nu a prezentat, mai mult ca atât, nu a fost probat că defrișarea livezii a fost cauzată de către intimatul SRL „TARNIN-AGRO”.

Referitor la pretenția apelantului referitor la încasarea prejudiciului moral, instanța de apel, de asemenea, a considerat neîntemeiată, or, apelantul nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar confirma faptul pricinuirii suferințelor psihice (morale) suportate. Totodată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și faptul că, la materialele cauzei lipsește vreun act care să adeverească vinovăția SRL „TARNIN-AGRO” în vederea defrișării plantației multianuale ce îi aparține lui Sandu Simion, instanța corect a concluzionat că cerința reclamantului privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 20000, 00 de lei urmează a fi respinsă.

De asemenea, instanța de apel a concluzionat că, cererea de apel înaintată de avocatul Găină Alexandru, în interesele lui Sandu Simion, nu corespunde cerințelor prevederilor art.365 Cod de procedură civilă, or, în cererea de apel nu sunt indicate motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, apelantul invocând în apelul înaintat doar dezacordul ultimului cu soluția adoptată de către instanța de fond.

Respectiv, din analiza probatoriului, înscrisurilor, motivelor și situației faptice reale a pricinii, instanța de apel a conchis că, soluția dată de instanța de fond în cadrul actualului litigiu este una legală, corespunzând cadrului legislativ și normativ pertinent, aplicabil speței, iar poziția apelantului expusă în cererea de apel nu poate fi admisă, or, ultima se reduce, în marea sa majoritate, la critici formale, lipsite de

suport probant și în lipsa unei justificări legale. O astfel de abordare, însă, nu poate fi reținută și admisă de instanța de apel, deoarece prin conținutul său, ca și actele prezentate instanței de apel, nu indică la o altă stare de fapt și nu răstoarnă situația constatată de instanța de fond, bazată pe normele de drept material pertinent, astfel, instanța de apel a considerat apelul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii apelate.

La 04 aprilie 2022, prin intermediul poștei (f.d.128), Simion Sandu a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de remitere a cauzei spre o nouă examinare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că, hotărârea instanței de fond și decizia instanței de apel sunt ilegale și nefondate, deoarece au fost aplicate greșit normele de drept material și procedural.

Totodată, a menționat că, la data de 28 decembrie 2021 a primit de IP Cimișlia copia materialelor acumulate din care s-a constatat că, conducătorul SRL „TARNIN-AGRO”, Mihail Taran, a declarat că „într-adevăr în luna aprilie 2019, cu acordul proprietarilor cotelor de teren agricole a defrișat livada dată și posibil întâmplător, neavând intenția directă, a defrișat și cota de teren agricol care aparține lui Simion Sandu, totodată Mihail Taran a declarat că livada sus-numită era neîngrijită și nu era rentabil prelucrarea ulterioară a livezii”. Având în vedere că nu a primit răspunsul la plângerea sa până la 28 decembrie 2021 și a aflat unele circumstanțe noi care le consideră drept probe importante în această pricină și astfel a considerat că, este necesară reexaminarea cauzei de către instanța de apel pentru adoptarea unei hotărâri legale și obiective.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 18 aprilie 2022 (f.d.131) a fost expediată în adresa intimatului și a fost recepționată la 22 aprilie 2022, conform avizului de recepție (f.d.133).

La 29 aprilie 2022, SRL „TARNIN-AGRO”, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea considerării recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 27 decembrie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 04 aprilie 2022, prin intermediul poștei (f.d.128).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale a instanței de apel către participanții la proces, prin scrisoarea datată cu 10 februarie 2022 (f.d.104) și a fost recepționată de către recurent la 17 februarie 2022, conform avizului de recepție (f.d.106). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Simion Sandu completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Simion Sandu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Simion Sandu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Simion Sandu împotriva deciziei din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat